

Maatregelen voor de culturele en creatieve sector i.v.m. het coronavirus

Ook de culturele en creatieve sector wordt ernstig getroffen door het coronavirus en de maatregelen die zijn genomen om het virus te bedwingen, **de sector moet haar kernactiviteit mensen dichterbij elkaar brengen fysiek staken**. Het kabinet biedt economische maatregelen die deels kunnen helpen om acute problemen in de cultuursector op te lossen¹. Maar gezien de breedte en diversiteit van de sector zijn er extra maatregelen nodig om de culturele en creatieve sector (breed opgevat) te steunen. Een sector die 3,8% bijdraagt aan ons Bruto Binnenlands Product en belangrijke aanjager is van onze economische groei. Creatieven vragen niet alleen om steun, zij zetten ook graag hun kennis en innovatiekracht in om problemen op te lossen binnen de Nederlandse samenleving, die voortkomen uit de corona **crisis**.

Opmerking [PvdB1]: Ik vind en statement en een inhoudelijk argument hier mooi passen.

Het verloop van de crisis en de gevolgen ervan zijn nog niet goed te overzien of te bepalen. Wel is duidelijk dat er **op korte termijn** een eerste stap gezet moet worden. Extra maatregelen zijn noodzakelijk om te voorkomen dat zelfstandigen in financiële noodsituaties terecht komen en instellingen **en bedrijven** failliet gaan. Urgent is dat 60% van de werkenden in de culturele en creatieve sector ZZP'er is. **Maar ook grote werkgevers met mensen in vaste of tijdelijke dienst worden in hun voortbestaan bedreigd met mogelijke consequenties voor de werknemers**. Als er geen extra steun komt voor de sector zijn de gevolgen niet te overzien. **Als de sector geen extra steun krijgt vanuit de overheid (rijk, provincies en gemeenten) zijn de gevolgen niet te overzien.**

Opmerking [PvdB2]: Hebben we al een voorbeeld om te noemen?

Specifieke situatie culturele en creatieve sector

- Musea, (pop)podia en festivals, zowel binnen als buiten de gesubsidieerde sector, hebben hun deuren gesloten en alle activiteiten stilgelegd. Uitvoerend kunstenaars, flexwerkers, gezelschappen en producenten - op de speelplekken en in musea - zien al hun inkomsten per direct wegvallen.
- **Educatieve binnen- en buitenschoolse** activiteiten worden geannuleerd nu ook de scholen sluiten. Werk in de amateursector valt per direct weg, zodat duizenden docenten en professionals die als zzp'er werken in alle kunstdisciplines geen inkomsten hebben.

- Fotografen, contentproducenten, vormgevers, architecten en gameontwikkelaars en de vele andere zelfstandig werkende professionals in de kunsten en de creatieve industrie zien hun omzet drastisch teruglopen of geheel wegvallen.
- Internationale samenwerkingsverbanden en inkomsten uit internationale tournees of activiteiten van gezelschappen en kunstenaars vallen weg.

Opmerking [PvdB3]: Breedte van het veld ook goed noemen

De schade op korte termijn in de culturele sector wordt op dit moment in beeld gebracht. De beroepsverenigingen en brancheorganisaties zullen op korte termijn een eerste inventarisatie kunnen overleggen van de hiervoor genoemde onderdelen van de sector.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=51360b52-b9c5-4da0-a7a0-86cee59ae85d&title=Maatregelen%20Coronavirus%20COVID-19%20en%20de%20gevolgen%20voor%20onderwijs%20C%20cultuur%20en%20wetenschap.docx>

1

Noodfonds compensatie gederfde inkomsten

De culturele en creatieve sector vraagt de overheid om op zeer korte termijn een Noodfonds in te richten, zoals dat ook in andere sectoren van de economie gebeurt.

Dat noodfonds moet 'lean and mean' zijn en op zeer korte termijn kunnen uitkeren. De sector heeft weinig vlees op de botten en de reserves zijn beperkt. Daarvoor is het van groot belang dat er een zo eenvoudig mogelijke systematiek wordt bedacht die voor alle disciplines werkt en die voorziet in noodzakelijke compensatie van gederfde inkomsten. Het gaat er in eerste instantie om dat er noodhulp wordt geboden aan de hele sector, zowel individuele zzp'ers als instellingen en bedrijven, zowel commercieel als gesubsidieerd. Basisprincipe hierbij is dat het fonds naast een directe hulplijn voor zzp'ers aanvult waar inkomsten wegvallen zodat de keten kan blijven functioneren en alle toeleveranciers en uitvoerders/kunstenaars gecompenseerd kunnen worden.

Voor zoverlandien mogelijk wordt aangesloten bij bestaande regelingen zoals de Bbz-regeling (Bijstand voor zelfstandigen), mits deze op korte termijn kan uitkeren. De

Opmerking [PvdB4]: Moet er echt in. Harde eis van Kunstenbond en Creatieve Coalitie. Past ook in de motie en de notie dat 60% zzp is in de sector. Twee-sporen dus. Heb ik de minister ook horen zeggen. Het fonds moet niet alleen gericht zijn op hulp via instellingen en organisaties.

omvang van het fonds is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de crisis ~~en zou geen plafond moeten kennen~~. Naast het compenseren van gemaakte kosten en gederfde inkomsten (voor de periode dat evenementen en voorstellingen verplicht zijn afgelast, maar ook voor de 'herstelperiode' daarna) is een vorm van overbruggingsfinanciering nodig en lastenverlichting vanaf het moment dat het herstel in de sector inzet.

Opmerking [PvdB5]: Ik zou niet om een blanco cheque vragen. Is ook niet nodig.

Versoepelen subsidiecriteria en bevoorschotting

Naast het Noodfonds zijn aanvullende maatregelen nodig. Specifiek moet in de culturele sector worden gekeken naar versoepeling van de prestatiecriteria voor projecten en culturele subsidies. Door de noodzakelijke crisismaatregelen valt immers de mogelijkheid deels weg om bepaalde prestaties nog te leveren. Het verzoek is dat het Rijk dit voor de BIS en de Rijksfondsen snel gaat regelen. Bovendien kan de minister van OCW het initiatief nemen om ook de andere overheden en de private fondsen te verzoeken gepaste maatregelen te nemen voor wat betreft te hanteren criteria. Dat is nodig, want de provinciale en gemeentelijke overheden spelen in de sector een belangrijke rol en zullen een bijdrage moeten leveren aan het opvangen van de schade.

Overige te nemen maatregelen moeten verder doordacht worden en hangen ook mede af van uitkomsten van inventarisaties en van het verloop van de crisis.

Uitvoering Voorstel is het Noodfonds voor de culturele en creatieve sector op afstand van de overheid te zetten en deze taak te beleggen bij een op te richten rechtspersoon. Deze kan voor de uitvoering gebruik maken van de beschikbare expertise en ondersteuning die er is in de sector, in het bijzonder bij de Rijksfondsen. Het Noodfonds wordt aangestuurd door een kleine commissie van deskundigen met grote kennis en ervaring in de sector, die in nauwe samenspraak met de beroepsverenigingen en brancheorganisaties toeziet op de uitvoering en verantwoording. Een snelle aankondiging van dit fonds en inrichting van een contactpunt kan veel zorgen in de sector wegnemen.

Opmerking [PvdB6]: Willen we deze uitvoering nog steeds zo nu we de opstelling van de minister kennen.

Opmerking [PvdB7]: Taak voor de taskforce?

Er is een taskforce opgericht die de omvang van de schade en de toekenningssystematiek van een Noodfonds gaat uitwerken. Vertrekpunt voor de taskforce is het basisprincipe dat het fonds **naast directe hulp aan zzp'ers** aanvult waar inkomsten wegvallen, zodat de keten kan blijven functioneren en alle toeleveranciers en uitvoerders/kunstenaars gecompenseerd kunnen worden op dezelfde wijze als waarop ze zouden worden betaald in een normale **situatie**.²

Opmerking [PvdB8]: Cruciaal, zie vorige opmerking, deze zin komt eerder voor.

Opmerking [PvdB9]: Dacht net dat document al klaar was na pagina 2.

Een aantal uitgangspunten voor de taskforce:

- **Een direct loket voor de vele zelfstandig werkende professionals in de kunsten en de creatieve industrie.**

Het aantal verkochte tickets van podia en festivals en een inschatting van nog te verwachten kaartverkoop en andere inkomsten (zoals horeca), zijn via de culturele instellingen goed in beeld te brengen en daarmee dus ook de gedeelde inkomsten van zowel podia en **theaters** als **producenten**, impresario's en bemiddelaars, bespelers, zzp'ers en flexwerkers, inclusief de aan die instellingen verbonden horeca. Tot deze categorie behoren ook de instellingen die zelf produceren en presenteren.

- Voor musea en presentatie-instellingen is op basis van ervaringscijfers ook een **realistische** inschatting te maken.
- Veel bureaus in de creatieve industrie moeten hun werkzaamheden staken en bij zzp'ers zoals fotografen worden opdrachten per direct stopgezet. Via de Federatie Creatieve Industrie en anderen wordt een inventarisatie gemaakt.
- Voor de amateurkunst en cultuureducatie wordt met behulp van LKCA en KNMO een inventarisatie gemaakt en nagedacht over een systematiek van toekenning.
- De internationale presentaties van Nederlandse kunstenaars, gezelschappen en bedrijven in de creatieve sector die wegvallen worden in kaart gebracht met steun van DutchCulture. Ook de stilgevallen lopende internationale samenwerkingsverbanden worden in kaart gebracht. Hierbij dient ook de rol van de provincies en de gemeentes te worden betrokken.
- De compensatie die plaatsvindt door toekenning van WTV (werktijdverkorting) wordt verrekend zodat de correcte schade kan worden vastgesteld.
- Juridische en fiscale implicaties van de voorgestelde systematiek dienen per omgaande te worden onderzocht.
- Loyaliteits-initiatieven om makers en instellingen te ondersteunen zoals bijvoorbeeld de oproep om al aangeschafte maar niet gebruikte tickets te doneren, zijn sympathiek maar ruimschoots ontoereikend.

Tot slot

Uitgangspunt van dit pleidooi is 'generiek waar het kan, specifiek waar nodig'. Met de menselijke maat in het achterhoofd. De culturele en creatieve sector is vanzelfsprekend bereid met zijn denk- en innovatiekracht bij te dragen aan de beperking van de gevolgen van het effect van de coronacrisis, niet allen met betrekking tot de sectoren zelf maar ook ten behoeve van andere sectoren.

2 artiesten (met verschillen tussen zelfstandigen en artiesten in dienst, oproepkrachten, internationaal/nationaal), zelfstandige professionals, flexwerkers/oproepkrachten (technici, stage, service medewerkers, horeca, schoonmaak), producenten/gezelschappen/productiehuizen/theaters/musea/culturele instellingen, ingehuurd personeel via toeleveranciers (bijvoorbeeld beveiliging, schoonmaak, horeca).

3

Doel is om de culturele en creatieve sector goed door *deze crisis* heen te loodsen, zodat de sector *maximale veerkracht kan tonen (bij 'structureel beter' heb ik wel bedenkingen. Ligt denk ik gevoelig. In elk geval bij de vrije producenten. Men probeert te overleven in de realisatie dat er slachtoffers gaan vallen, dus of structureel beter gaat lukken..)* en haar belangrijke maatschappelijke en economische rol in de *haarvaten van de samenleving is verankerd*.

Initiatiefnemers van deze concepttekst waren:

NAPK Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten
Museumvereniging VVTP Vereniging Vrije Theater Producenten
VNPF Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals. VSCD
Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties Creatieve
Coalitie Kunstenbond DutchCulture Federatie Creatieve Industrie
Raad voor Cultuur KNMO muziekkoepeel voor instrumentale
amateurmuziek in Nederland Kunsten '92

Andere vertegenwoordigers uit de culturele en creatieve sector worden zoveel mogelijk betrokken. 4